

Strateginen ennakointi ja aluekehitys – huomioita materiaaleihin perustuen

Päijät-Hämeen maakuntastrategian aihiot -webinaari

13.4.2021

Toni Ahlqvist

Professori

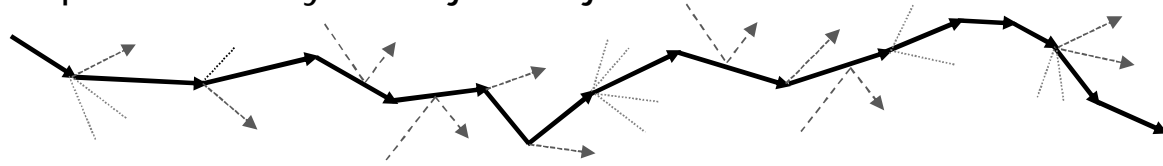
Tulevaisuuden tutkimuskeskus

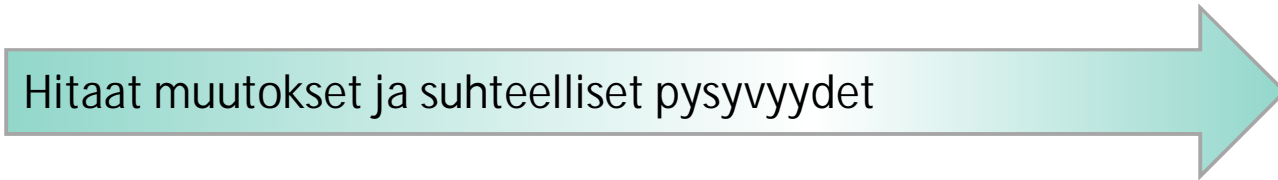
UNIVERSITY
OF TURKU

Kolme näkökulmaa aluekehityksen tulevaisuuksiin

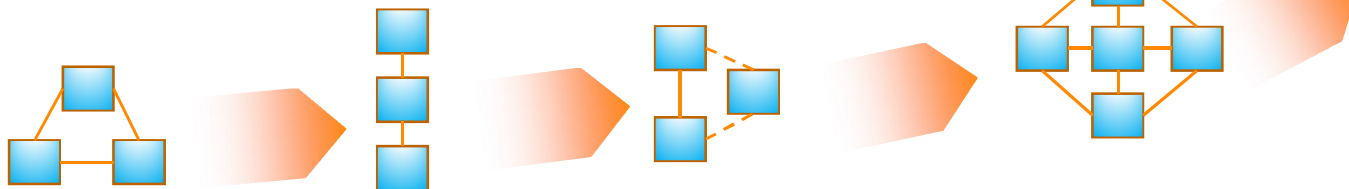
Nopeiden kehityskulkujen ketjuuntuminen

Hitaat muutokset ja suhteelliset pysyvyydet

Hallitsevat politiikkaideat ja toimintaympäristömuutokset

AIKA

Huomioita materiaaleista

- **Tulevaisuuspyörätarkastelut**

- Toimivat hyvin erityisesti kausaalisuhteiden näkyviksi tekemiseen
- Vrt. ketjuuntuvat kehityskulut

- Aluekehityksen tulevaisuutta koskeva puhe voi saada aikaan **itseään toteuttavia kehityskulkuja**

- Vrt. urbanisaatio megatrendinä; väestöennusteet
- Puhe keskittymisen vääjäämättömyydestä on samalla puhetta vääjäämättömistä kehityskuluista periferioissa

- **Väestön vähenemisen ”viheliäinen kierre”** tunnistettu hyvin materiaaleissa

- Seuraukset systeemisiä, monisuuntaisia ja laaja-alaisia

Huomioita materiaaleista

- Molekyyli- ja maatalous ja **villit kortit** (sivut 7-8)
  - Villien korttien huomioonottaminen aluesuunnittelussa tärkeää
  - Miten nostaa villien korttien (epävarmojen ja yllättävien kehityskulkujen) pohdinta keskeiseksi osaksi strategista aluesuunnittelua ja päätöksentekoa?
- **Aluekehityksen jännitteet** ja polarisaatiot (sivu 15)
  - Hyvä näkökulma - murtaa tulevaisuustarkastelujen lineaarisuutta
  - Keskeistä ymmärtää tulevaisuuden kehityskulkujen alueelliset seuraukset: trendien vaikutukset jäsentyvät ja ”tuntuvat” eri tavoin eri paikoissa
- **Kaupunkikeskustojen roolit** tulevaisuudessa
  - Strategiset suunnittelutyhjiöt (Hytönen & Ahlqvist 2019)
  - Kuntasuunnittelun ja maakunnallisen suunnittelun jännitteet

Huomioita materiaaleista

- **Tavoitteiden määrittämisestä**

- Vrt. ”...”eniten suhteellista asemaansa parantanut maakunta Suomessa” on mitattava tavoite, ja siinä mielessä se on hyvin kiinnostava.” (sivu 14)
- Mitattavuus on mainio tavoitteiden määrittämisen kriteeri, mutta yhtä tärkeää on tavoitteiden innostavuus, osuvuus ja viestinnällinen iskevyyys
- Onko ”suhteellisen aseman parantuminen” enemmänkin seuraus siitä, että tavoitellaan hyvää elinympäristöä ja muita konkreettisempia asioita?

- Oleellista hyvässä alueellisessa ennakoinnissa on se, kuinka **tulevaisuuden vaihtoehtoisia mahdollisuuksia pystytään kuvittelemaan, avaamaan ja ottamaan huomioon suunnittelussa ja päätöksenteossa**